

Paralelné programovanie

Počítačová grafika

Róbert Špir

Výpočtovo náročné úlohy

- CFD – computational fluid dynamics, modely turbulencií, modely šírenia požiarov
- modelovanie globálnych zmien počasia
- supravodivosť, jadrové a termojadrové reakcie
- biológia, spracovanie genómov, tzv. protein folding
- chémia, modelovanie chemických väzieb
- medicína, spracovanie medicínskych dát
- správa veľkých databáz
- obsluha veľkého počtu transakcií
- ...

⇒ snaha zefektívniť **časovo/pamäťovo náročné výpočty**

⇒ využitie paralelných počítačov (súbežné vykonanie elementárnych úkonov)

Architektúra paralelných počítačov

Príklady paralelných architektúr:

- **Multiprocessory** (spoločné adresné pole)
 - nesymetrické multiprocessory
 - symetrické multiprocessory
- **Klaster** (nemá spoločné adresné pole)
- **Grid**
 - niekoľko uzlov (aj bežné PC)
- **GPU** – graphical processing unit
 - 100-3000 PU (nVidia, AMD)

Multiprocesorové architektúry

Zloženie:

- niekoľko plnohodnotných procesorov
- zdieľané pamäte (rovnaké adresy u dvoch rôznych CPU ukazujú na rovnaké miesto v pamäti)
- nezdieľané pamäte (nezávislý adresový priestor u rôznych CPU)

Delenie:

- podľa typu pamäte (zdieľaná alebo distribuovaná)
- podľa „zdieľateľnosti“ adresového priestoru

Table 1. Categorization of Parallel Architectures

	Shared Address Space	Individual Address Space
Centralized memory	SMP (Symmetric Multiprocessor)	N/A
Distributed memory	NUMA (Non-Uniform Memory Access)	MPP (Massively Parallel Processors)

Klaster – SAV

- ▶ Príklad: klaster na SAV (slovenská akadémia vied)

IBM Power 775

– Konfigurácia: 1 stojan, 12 políc, 98 uzlov, 3072 jadier

92 výpočtových uzlov

– 32 jadier na uzol

– Pamäť: 256 GB na výpočtový uzol

– Celková pamäť 24 TB

– Úložný priestor 600 TB

Cena: 13 miliónov eur

Klaster – SAV

- ▶ Dostupný pre vedcov na celom Slovensku
 - Vysoký výkon
 - Dostupné veľké objemy pamäte
 - Dlhé čakacie doby
 - Malá kontrola behu a spúšťania programov
 - Obmedzená softvérová výbava
 - Nutnosť platiť za procesorový čas

Klaster – KMaDG

▶ Klaster na katedre matematiky SvF STU:

AMD Opteron, OS Linux

– Konfigurácia: 6 uzlov, 160 jadier

– 32 jadier na uzol – 4 uzly

– 16 jadier na uzol – 2 uzly

– Pamäť: 8 GB na jadro

– výpočtové uzly s 256 a 128 GB

– Celková pamäť 1.28 TB

– Úložný priestor 40 TB

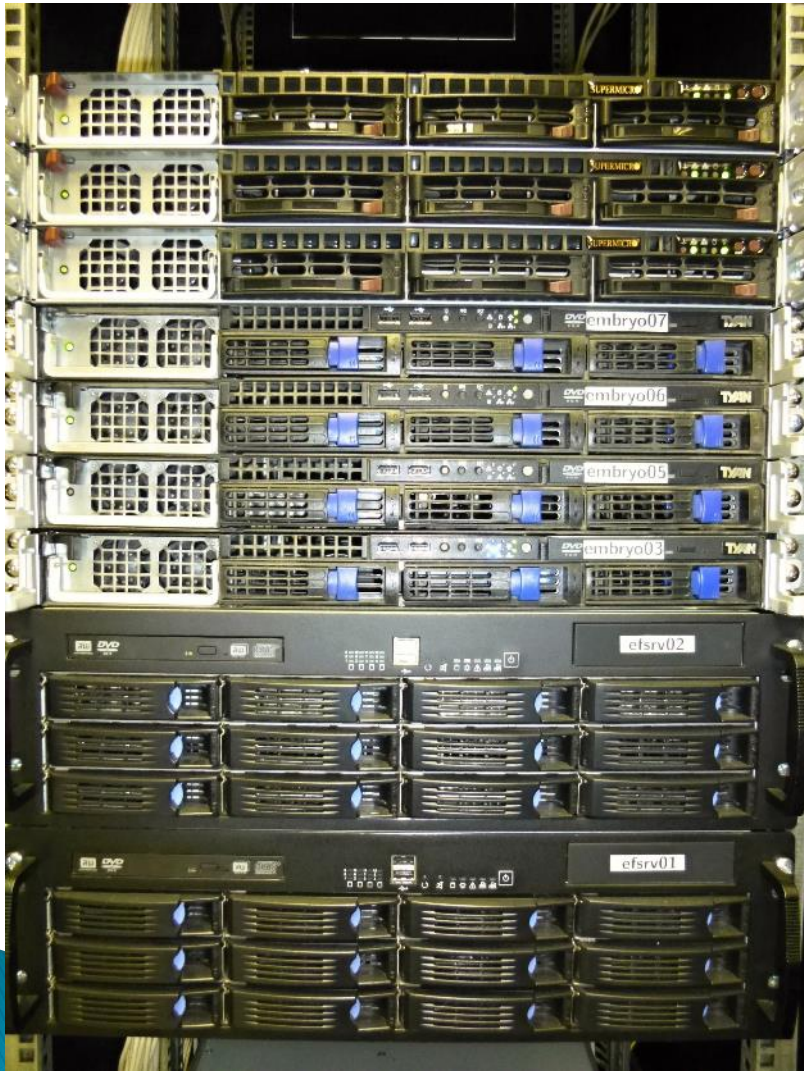
Cena: cca 50000 eur

Klaster – KMaDG

- ▶ Vyhradený iba pre potreby katedry
 - Možnosť využitia aj študentami MPM pri bakalárskych, diplomových prácach...
 - Žiadne čakacie doby (v rámci dohody kto a kedy bude počítať na katedre 😊)
 - Plná kontrola behu a spúšťania programov
 - Možnosť doinštalovania rôznych softvérov podľa potreby a požiadaviek
- ▶ 2x6-jadrový core i7 s 64GB RAM
 - gauss a tesla

Klaster – KMaDG

Klaster – KMaDG

GPU computing

- výpočty na grafických kartách \Rightarrow výrazné zrýchlenie (aj 10-20-krát)
- hrubý výkon jedného výpočtového modulu Nvidia Tesla K40
 - 5364 Gflops
- obmedzenie na pamäť (12 GB)

- hrubý výkon jedného procesora Intel Core i7-4770K
 - 474 Gflops

CUDA (Compute Unified Device Architecture)

- a parallel computing architecture developed by [NVIDIA](#)

OpenCL (Open Computing Language)

- otvorený multiplatformový štandard

DirectCompute

- API vytvorené spoločnosťou [Microsoft](#)

Modely paralelného programovania

Cieľ paralelného programovania:

- využiť dostupné procesory a znížiť výpočtový čas
- distribuovať výpočty na rozsiahlych dátach na viacero pamäťových uzlov

Rôzne druhy architektúr \Rightarrow rôzne modely paralelného programovania:

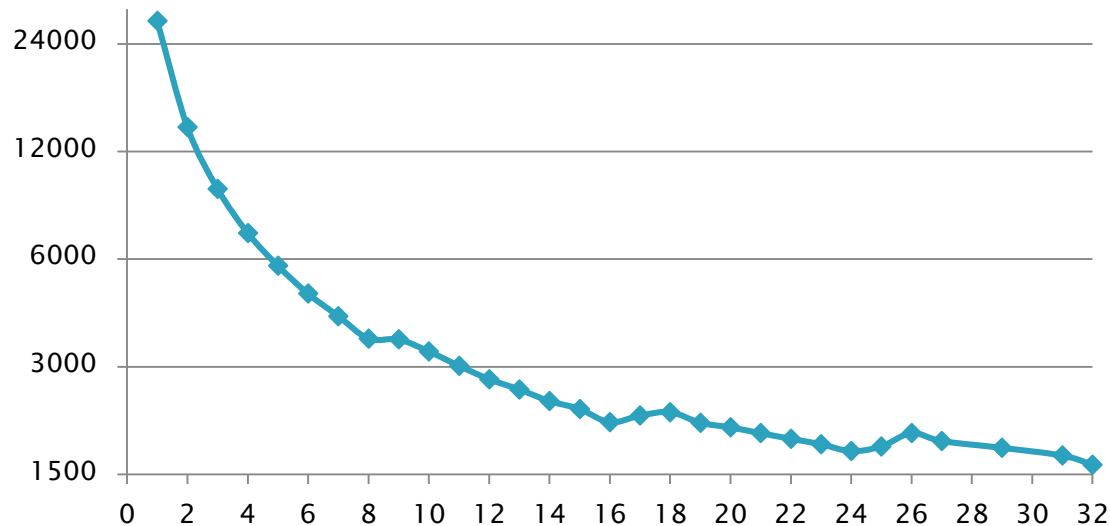
- a) SMP Based
- b) MPP Based on Uniprocessor Nodes (Simple MPP)
- c) MPP Based on SMP Nodes (Hybrid MPP)
 - Multiple Single-Thread Processes pre Node
 - One Multi-Thread Process per Node

Modely paralelného programovania

- ▶ „multi-threaded“ programy sú najvhodnejšie pre SMP architektúru
 - Jednotlivé vlákna zdieľajú pamäť, nie je potrebná špeciálna komunikácia medzi nimi
 - OpenMP
- ▶ Ak adresový priestor nie je zdieľaný medzi uzlami
 - potreba prenosu dát cez prepojovaciu sieť
 - message-passing
 - MPI – message-passing interface
 - Rozhranie pre komunikáciu medzi procesmi a uzlami

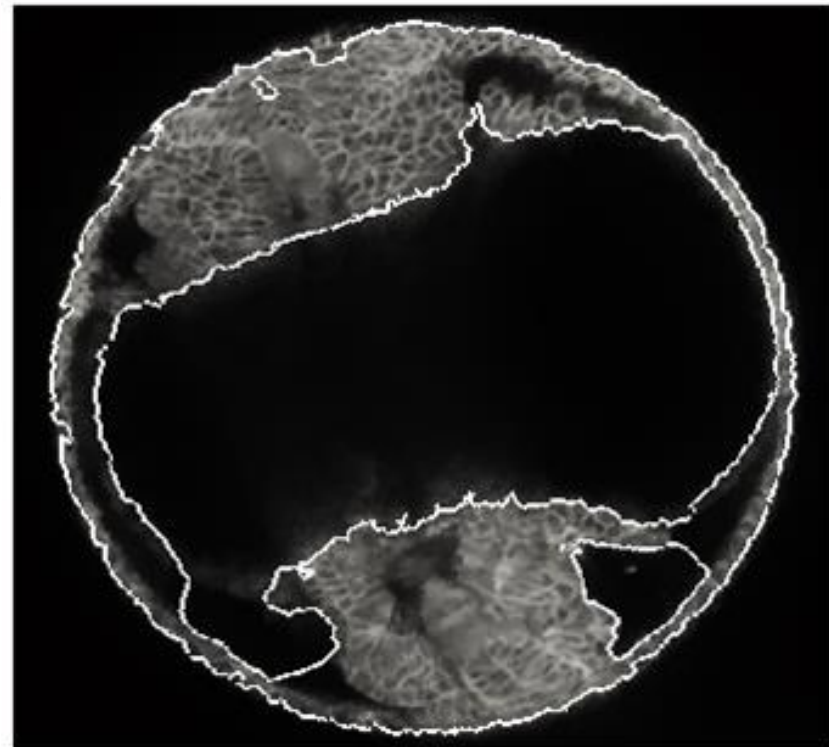
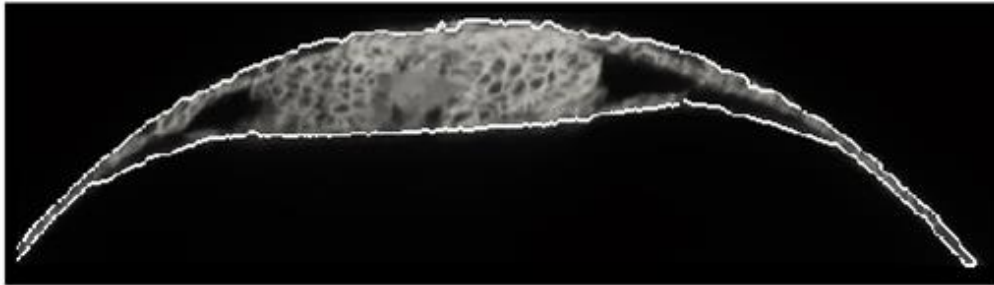
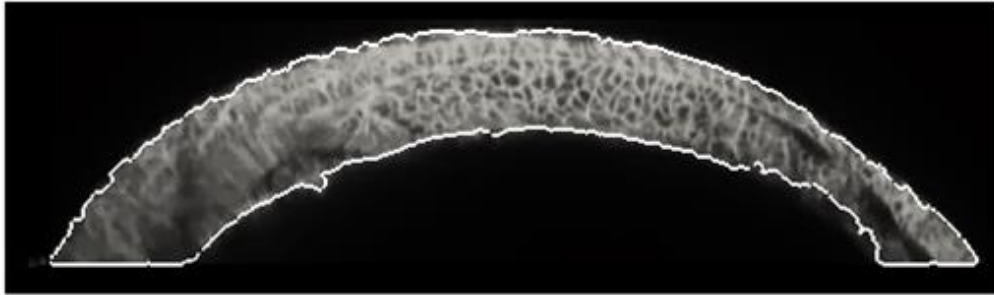
Paralelné výpočty

- ▶ Porovnanie zrýchlenia paralelného výpočtu
 - Paralelná segmentácia medicínskych dát

Počet procesov	1	2	4	8	16	32
Čas výpočtu [s]	27802	14036	7099	3596	2098	1597
Faktor zrýchlenia	-	1,98	3,91	7,73	13,25	17,41

Paralelné výpočty

Paralelné výpočty

- ▶ Porovnanie zrýchlenia paralelného výpočtu
 - Paralelný výpočet funkcie vzdialenosti v 4D priestore

Počet procesov	1	2	4	8	16	32
Čas výpočtu [s]	752	324	143	73	43	32
Faktor zrýchlenia	-	2,32	5,26	10,30	17,49	23,50

Paralelné výpočty

- ▶ Ďalšie paralelné výpočty na katedre:
 - Geodetické aplikácie
 - Výpočet geodetických veličín na zemskom povrchu
 - Modelovanie geoidu
 - Filtrácia geodetických dát
 - Medicínske aplikácie
 - Filtrácia a segmentácia medicínskych dát
 - Automatická detekcia bunkových centier v mikroskopických snímkach organizmov
 - Sledovanie pohybu a delenia buniek pri vývoji organizmov
 - Výpočet vzdialenosti medzi jednotlivými bunkovými centrami
 - Ostatné aplikácie
 - Modelovanie šírenia požiarov
 - Spracovanie obrazu
 - Vývoj geometrických plôch

Počítačová grafika

Počítačová grafika

- ▶ Projekcia 3D scény na 2D obrazovku
 - V reálnom čase
 - Pred-renderovanie
- ▶ Techniky
 - Ray-casting
 - Sledovanie svetelných lúčov z miesta pohľadu
 - Ray-tracing
 - Sledovanie svetelných lúčov zo zdroja svetla
 - Rasterizácia
 - Rýchly spôsob konverzie vektorovej scény na rasterový obrázok (zložený z pixelov)

Počítačová grafika

▶ Rendering:

◦ Softvérový

- Vykresľovanie vykonáva CPU počítača
- Pomalé
- Neobmedzené možnosti

◦ Hardvérový

- Vykresľovanie vykonáva špecializovaný čip, GPU (graphics processing unit)
- Veľmi rýchle
- Obmedzené možnosťami hardvéru

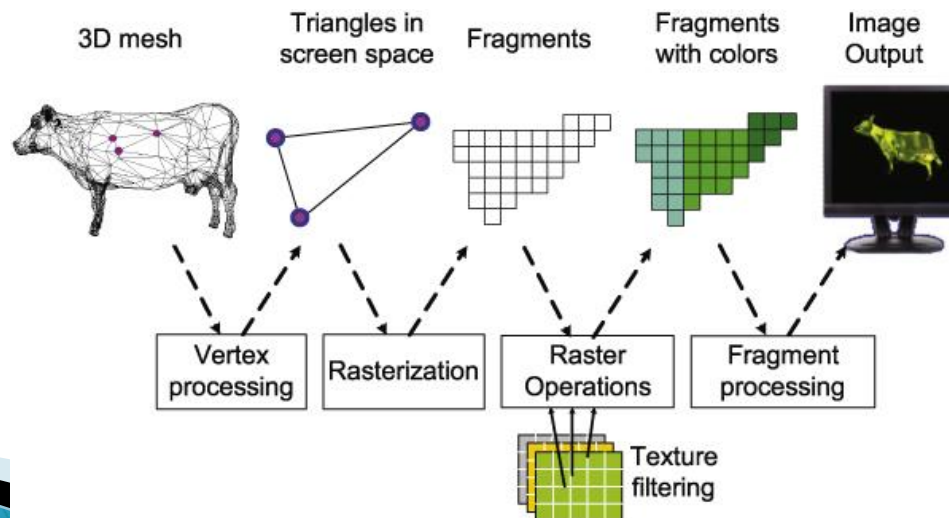
Softvérový rendering

- Možnosť využitia ľubovoľných matematických algoritmov pre vytvorenie a osvetlenie scény
 - Ray-casting
 - Ray-tracing
- Najčastejšie sa používa na pred-renderovanie scény
 - Vytvorenie jedného obrázka trvá niekoľko sekúnd až minút

Hardvérový rendering

- Obmedzené podporovanými technológiami GPU
 - Rasterizácia
 - Osvetlenie a efekty pomocou zjednodušených, rýchlych algoritmov
 - Primárne pre hry a pre vizualizačné softvéry zobrazujúce scénu v reálnom čase
 - 10–100 snímkov za sekundu

Hardvérový rendering

- ▶ 2 štandardné API (aplikačno-programovacie rozhranie):
 - DirectX
 - Kolekcia API pre prácu s multimédiami
 - Microsoft platforma
 - DirectX 11.2
 - OpenGL
 - API pre 2D a 3D rendering vektorovej grafiky
 - Zamerané na profesionálne využitie
 - Multiplatformové
 - OpenGL 4.5

Tvorba softvéru

▶ Motivácia:

- Neexistuje softvér pre naše potreby
- Existujúci softvér nepodporuje dáta v našom formáte
- Softvér je drahý a my potrebujeme len niektoré funkcie
- Softvér zvláda to, čo potrebujeme, ale jeho použitie je ťažkopádne
- Softvér má priveľa funkcií a pre naše potreby je pomalý
 - Špecializovaná aplikácia s iba potrebnými funkciami môže byť výrazne rýchlejšia

Tvorba softvéru

- ▶ Výber jazyka:

- ▶ C#

- Moderný vysokoúrovňový jazyk
- .net Framework obsahuje veľké množstvo pomocných knižníc
- Automatická správa pamäte
- Prepracovaný systém výnimiek
- Programátor sa môže sústrediť na dosiahnutie svojho cieľa a nemusí riešiť problémy, ktoré s tým priamo nesúvisia ako v C/C++

Tvorba softvéru

- ▶ Úloha programátora:
 - Definícia 3D scény
 - Uhol pohľadu
 - Osvetlenie
 - Vytvorenie geometrického 3D modelu
 - Pomocou súradníc vrcholov v 3D priestore a definovaním ich logického pospájania do trojuholníkov
 - Definovaním farby...
 - Transformácia modelu
 - Rotácia, translácia, škálovanie
 - Odoslanie dát GPU, ktorá vykoná rasterizáciu

Tvorba softvéru

- ▶ Vytvorenie 3D scény:
 - Nastavenie pohľadu

```
Matrix viewMatrix = Matrix.LookAtRH(new Vector3(0, 0, -3.5f), new Vector3(0, -0.1f, 0), new  
Vector3(0, 1, 0));  
Matrix projectionMatrix = Matrix.PerspectiveFovRH((float)Math.PI / 4f,  
(float)device.Viewport.Width / device.Viewport.Height, 0.01f, 300.0f);  
device.SetTransform(TransformState.View, viewMatrix);  
device.SetTransform(TransformState.Projection, projectionMatrix);
```

Tvorba softvéru

► Osvetlenie 3D scény:

```
Light svetlo = new Light
{
    Type = LightType.Directionals,
    Specular = Color.White,
    Direction = new Vector3(0.0f, 0.0f, 10.0f),
    Range = 10f,
    Falloff = 1f,
};
Light svetlo2 = new Light
{
    Type = LightType.Point,
    Specular = SharpDX.Color.White,
    Diffuse = SharpDX.Color.White,
    Ambient = SharpDX.Color.White,
    Position = new Vector3(posunX, posunY, -3.0f),
    Range = 15f,
};
device.SetLight(1, ref svetlo2);
device.SetLight(0, ref svetlo2);
device.SetRenderState(RenderState.Ambient, new SharpDX.Color(0.2f,0.2f,0.2f).ToRgba());
device.SetRenderState(RenderState.AmbientMaterialSource, ColorSource.Color1);
device.SetRenderState(RenderState.Lighting, true);
```

Tvorba softvéru

- ▶ Vykreslenie scény
 - Zobrazenie nášho 3D modelu

```
Matrix worldMatrix = Rotation * Matrix.Translation(posunX, posunY, 0f) * Matrix.Scaling(zoom, zoom, zoom);
device.SetTransform(TransformState.World, worldMatrix);
device.Clear(ClearFlags.Target | ClearFlags.ZBuffer, pozadie, 1.0f, 0);

device.BeginScene();

device.SetStreamSource(0, vb, 0, Marshal.SizeOf(typeof(Vertex)));
device.Indices = ib;
device.VertexDeclaration = vertexDecl;
device.DrawIndexedPrimitive(PrimitiveType.TriangleList, 0, 0, pocet_voxel/3, 0, pocet_voxel/3);

device.EndScene();
```

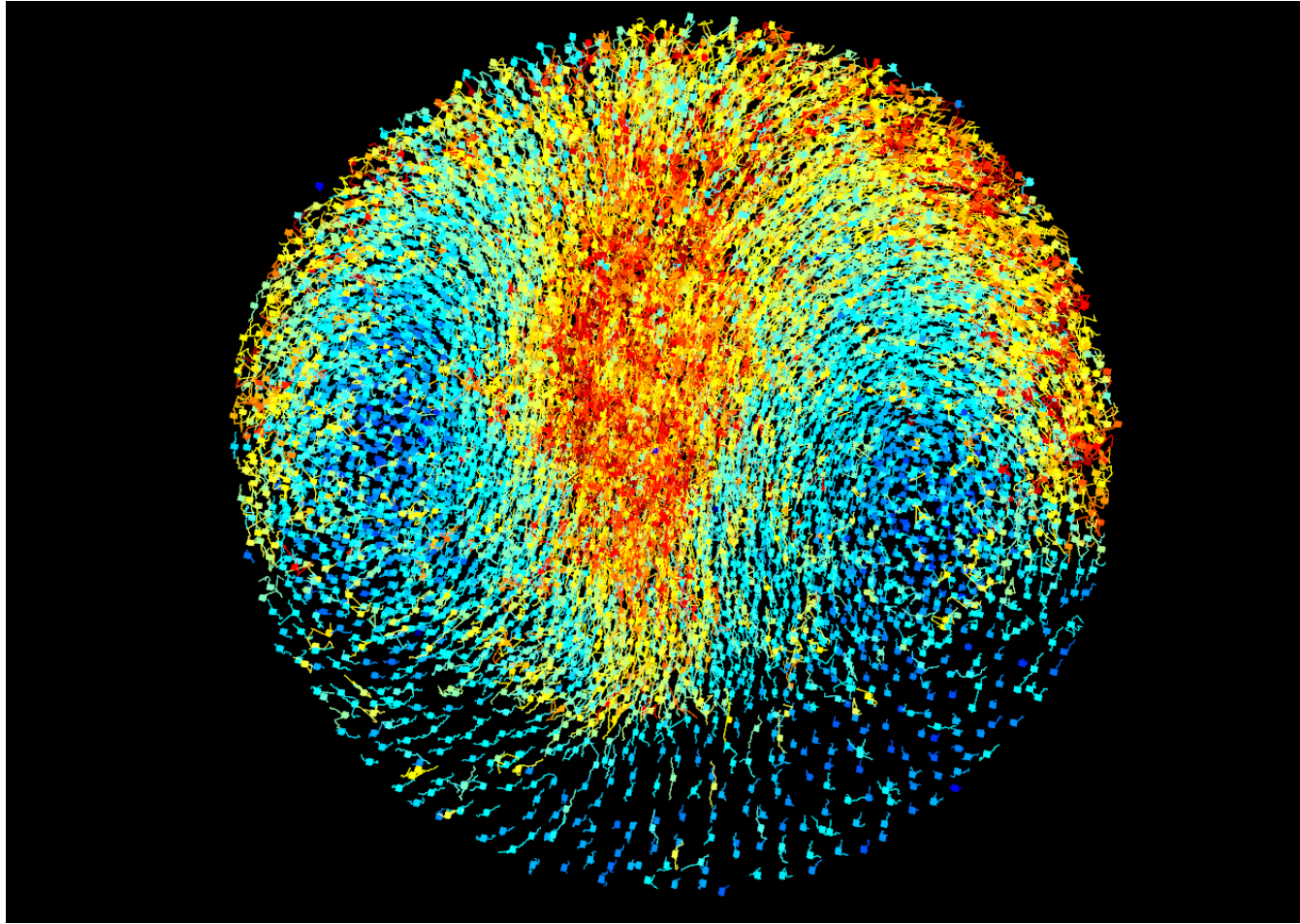

Vykreslenie scény

- ▶ 3D model
 - Každý 3D model sa skladá z trojuholníkov
 - Je definovaný pomocou série vrcholov
 - Môže byť definované ich vzájomné pospájanie do trojuholníkov
- ▶ Vertex buffer
 - Pamäťová štruktúra obsahujúca informácie o vrcholoch (vertexoch)
- ▶ Index buffer
 - Pamäťová štruktúra obsahujúca informácie, v akom poradí majú byť vrcholy poprepájané do trojuholníkov

Softvér

- ▶ Sledovanie pohybu buniek počas vývoja organizmov
 - Vstupné dáta: strom bunkového vývoja v čase
 - Výstup: animácia pohybu buniek aj s ich trajektóriami v čase
 - Možnosť zvýraznenia bunkového delenia a iných javov
 - Bakalárska práca, Natália Heliová

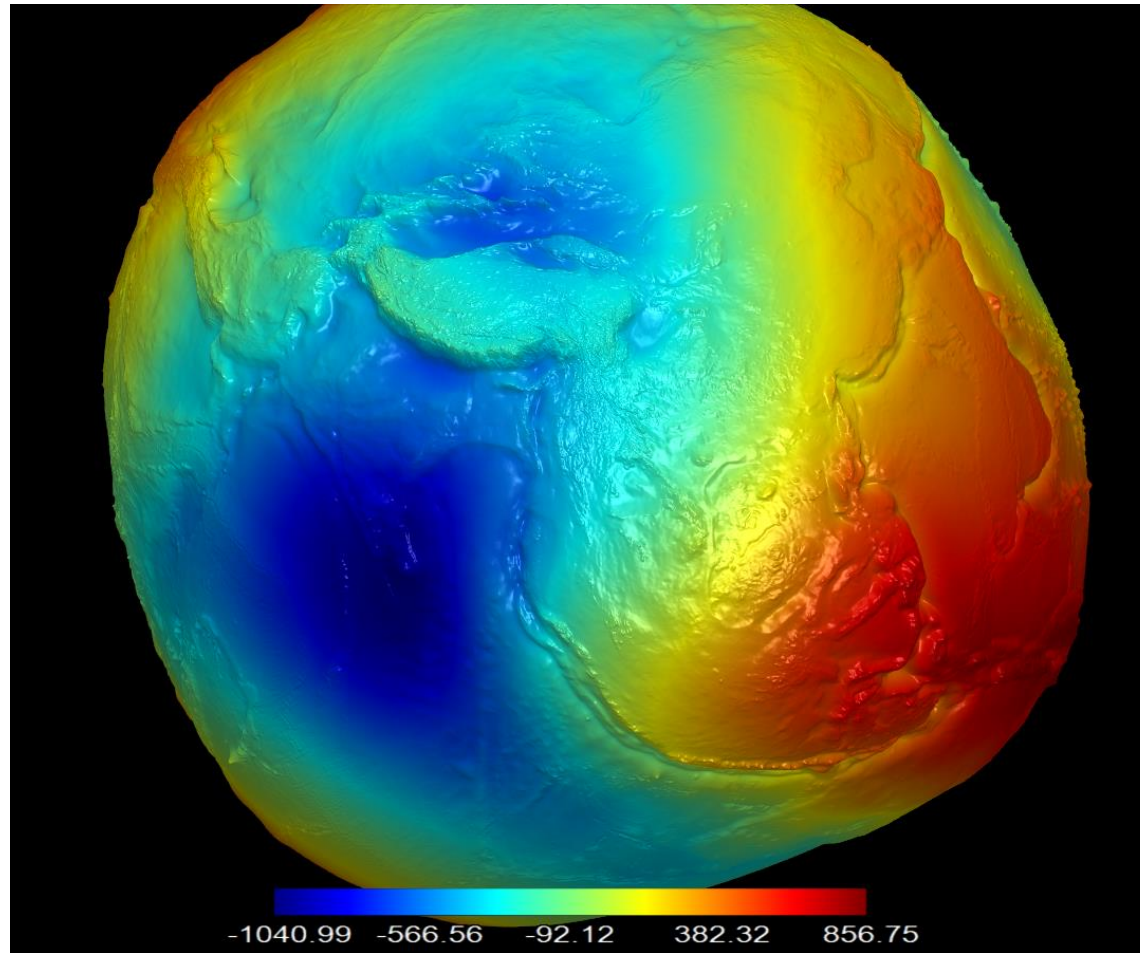
Sledovanie pohybu buniek počas vývoja organizmov

Softvér

- ▶ Zobrazenie geodetických dát na guľovej ploche
 - Vstupné dáta: geodetické súradnice a hodnoty veličiny (poruchový potenciál) v nich
 - Výsledný model: 3D reprezentácia veličiny na guľovej ploche, kde hodnota veličiny určuje „výšku“ nad guľou a tiež farbu
 - Súčasť mojej diplomovej práce

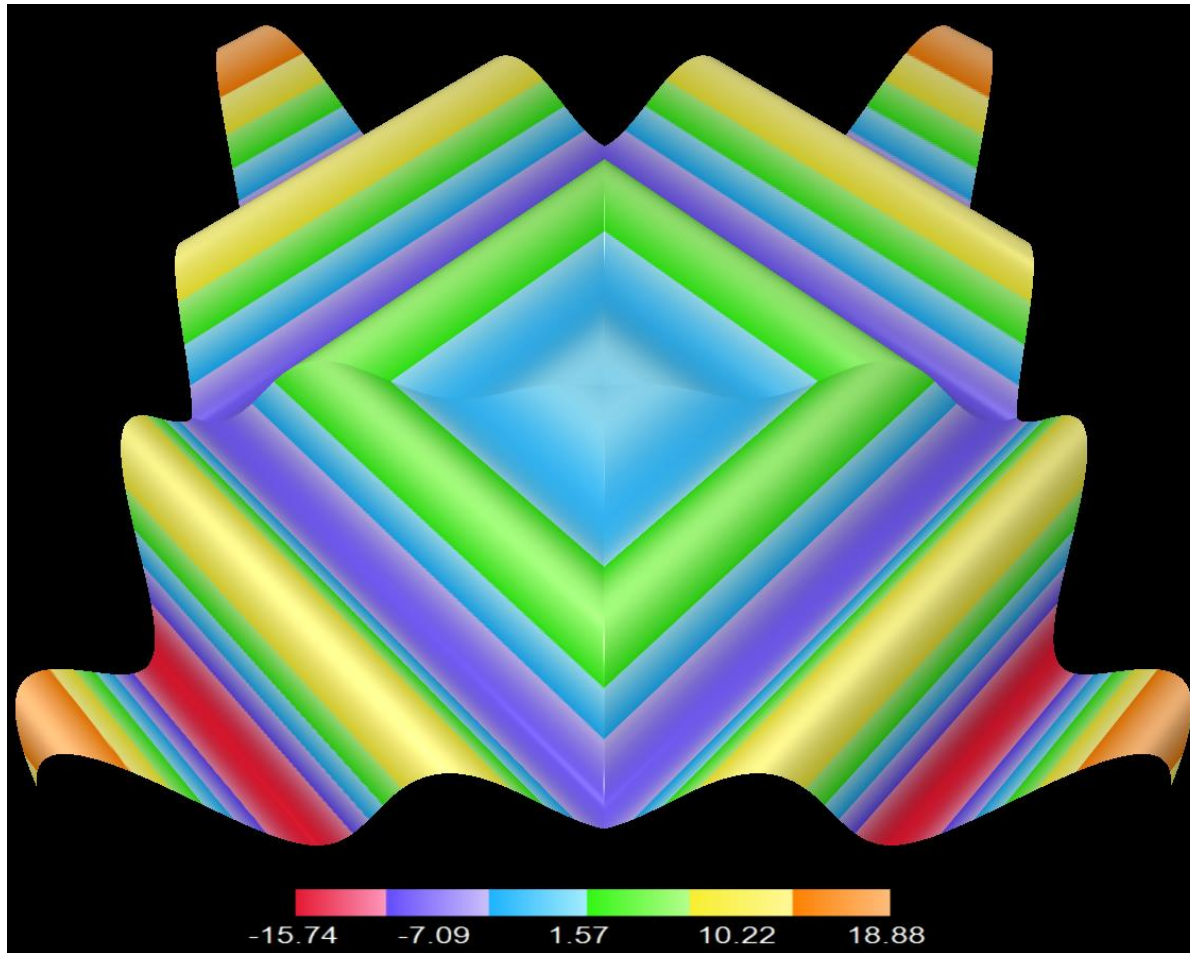
Zobrazenie geodetických dát na guľovej ploche

Softvér

- ▶ Zobrazenie dát na obdĺžnikovej ploche
 - Vstupné dáta: súradnice a hodnoty veličiny alebo funkcie na obdĺžnikovej ploche
 - Výsledný model: Zobrazenie dát na výškovej mape s možnosťou definovania vlastného zafarbenia
 - Bakalárska práca, Balázs Kósa

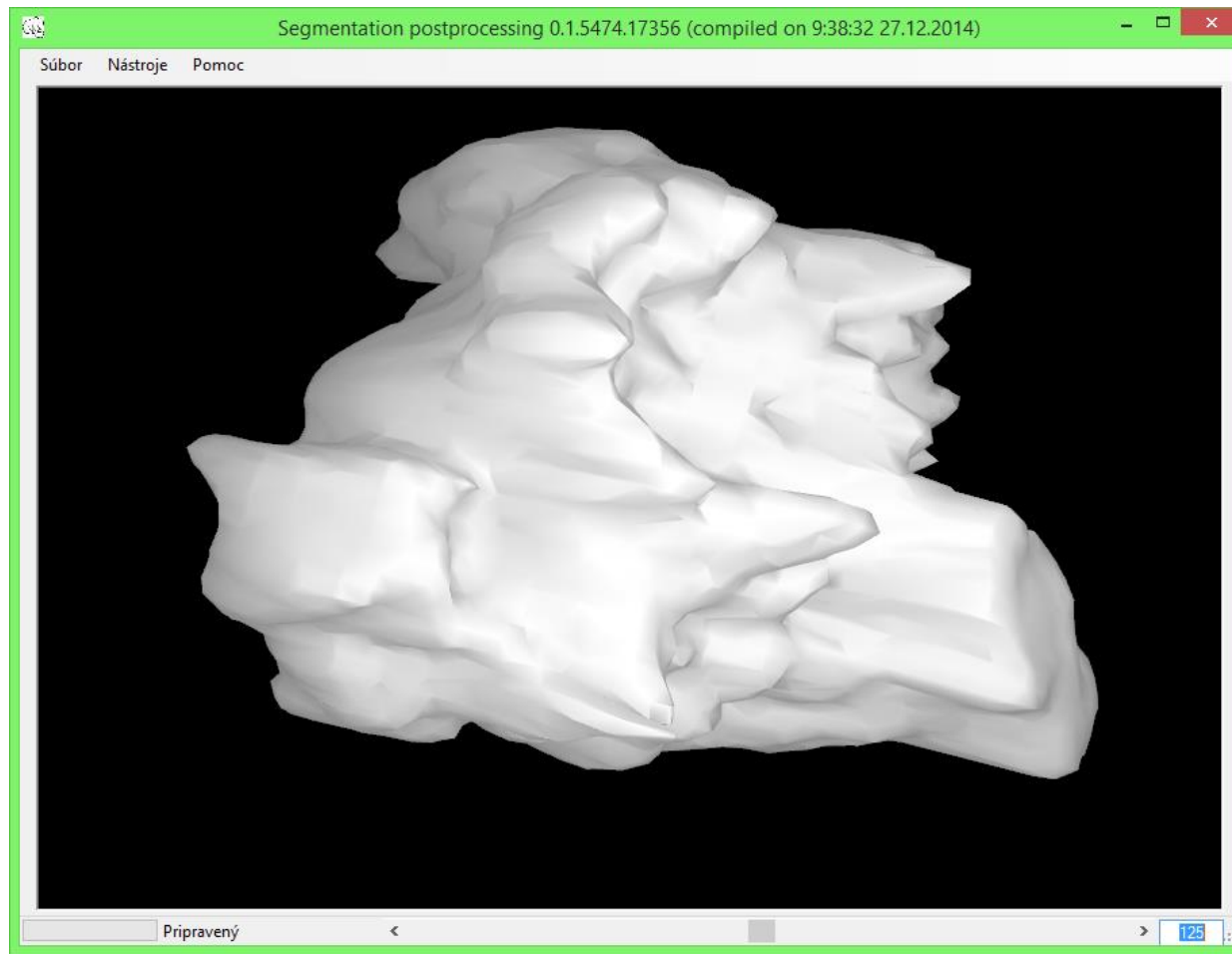
Zobrazenie dát na obdĺžnikovej ploche

Softvér

- ▶ Spracovanie výsledkov získaných automatickými segmentačnými algoritmami
 - Vstupné dáta: segmentácia vo formáte funkcie úrovňovej množiny (level-set function)
 - Výstup: zobrazenie segmentácie výberom izoplochy funkcie, manipulácia tejto segmentácie
 - Diplomová práca, Peter Jasaň

Spracovanie výsledkov získaných automatickými segmentačnými algoritmami

Ďakujem za pozornosť